

Najnowsze modele paryskie.

Najnowsze kreacje moda paryskich przynoszą obok modeli pełnych smaku — szereg ekstrawagancyj, między którymi prym dźwierzają monstrualne kołnierze oraz nowa odmiana jupeoulotte — skombinowana z motywami wschodnimi.

Z bolszewikami rokujemy na własną rękę.

Warszawa (tel. M.). Sensację wywołała tu korespondencja paryska „Gazety Warszawskiej” pióra p. Smogorzewskiego, w której **zwalczany jest ostro projekt uzyskania zatwierdzenia naszych warunków pokojowych przez koalicję. Z bolszewikami należy prowadzić rokowania pokojowe na własną rękę, bez pośrednictwa. Warunki, na jakie ewentualnie zgodziłby się Londyn, będą dla nas nie do przyjęcia. Do polityki takiej — konkluduje p. Smogorzewski — zmuszeni jesteśmy przez samą koalicję, która**

bez nas zdecydowała się nawiązać stosunki handlowe z rządem sowietów. Jak wiadomo, parli narodowi demokracji do nie zawierania pokoju z Rosją, zanim nie wypowiedzi się ententa. Związkiw Ludowo-Narodowemu w Sejmie mamy przeciw do zawdzięczenia pomysłu wystąpienia p. Patka do Paryża pod opieką Stanisława Grabskiego. Krytykę tego projektu menery narodowo-demokratycznej uznawali jeszcze wczoraj za zbrodnię narodową.

Aresztowanie 89 uczestników kongresu komunistycznego.

Warszawa (PAT). Radio z Lyonu. Policja Wielkiego Księstwa Badeńskiego wkroczyła w Durbach do lokalu, gdzie się odbywał kongres międzynarodowych komunistów i **aresztowała 89 u-**

czestników. Aresztowano również kilku wojskowych kurierów rosyjskich. Policja przejęła listy i telegramy, stwierdzające, że Radek był kierownikiem propagandy bolszewickiej.

Zastrzelenie dwóch żandarmów przez bandytów.

Lwów (PAT). Policja aresztowała we Lwowie 22-letniego bandytę, Mendia Zygmunta Hamnera, który w towarzystwie Władysława i Kazimierza Kluczników oraz Stanisława Dobrzańskiego, szeregowca 5-go pułku artylerii, wybrał się na granicę Małopolski w celach rabunku. **Wszyscy ubrani byli w mundury wojskowe i w**

karabiny uzbrojeni. Na lesniczówce koło Wołoczysk zastali ich dwaj żandarmi i aresztowali. Gdy żandarmi prowadzili ich przez las do komendy posterunku, bandyci zastrzelili obu żandarmów i uciekli. Hamnera odstawiono do więzienia, a innych bandytów poszukują władze.

Węgry na drodze do monarchii?

Kraków, 3 marca.
Stu trzydziestu głosami obratło węgierskie zgrupowanie narodowe admirała Horthy'ego na czołowie państwa.
Telegramy, donoszące o wyborze, zaznaczają równocześnie, że stary polityczny uważają fakt powyższy za dalszy etap rozwojowy na drodze Węgier do monarchii. Liberalna i socjalistycz-

na prasa wiedeńska mówi też o prawdopodobieństwie powołania na tron św. Szczepana ekscesarza Karola.

Biorąc pod uwagę całokształt wypadków z jednej, a tendencję informujących nas źródeł z drugiej strony, musi się dojść do konkluzji, że we wszystkich tych wersjach i przypuszczeniach jest tylko część prawdy.

Niewątpliwie wybór Horthy'ego oznacza, że rządzące obecnie prawicowe sfery węgierskie nie zamierzają na razie wejść w kompromis z grupami, stojącymi bardziej od nich na lewo, t. j. z umiarkowaną demokracją burżuazyjną. „Białe Węgry” wysunęły na czoło państwa swego prononsowanego przywódcę, który nigdy nie zatajał i nie zataja swych przekonań monarchistycznych. Głosy, przewidujące z racji wyboru Horthy'ego powrót monarchii na Węgrzech, mają więc o tyle rację, że należy obecnie oczekiwać wzmożonej agitacji monarchistycznej ze strony rządu i popierających go grup.

Czy nawet te sfery lansować chcą istotnie na tron Habsburga, a nawet ekscesarza Karola, to rzecz jeszcze wątpliwa. Mamy wrażenie, że odmienne doniesienia socjalistycznej i liberalnej prasy wiedeńskiej są tendencyjne. Prasa tych obozów odnosi się z dużą (w części niewątpliwie skusną) niechęcią do węgierskiej partii rządzącej i chce ją zdyskredytować do reszty, jako zwolenniczkę smutnej pamięci dynastii habsburskiej. Depesze, pochodzące z tych źródeł, musi przeto rzeczowy obserwator przyjmować ze znaczną dozą ostrożności.

Skonstatowaliśmy w dotychczasowych wywodach, że wybór Horthy'ego oznacza utrzymanie i wzmocnienie kursu monarchistycznego w decydującym chwilowo obozie „białych Węgrów”. Miałoby to być równoznaczne ze stwierdzeniem, że istotnie powróci na Węgrzech monarchia?

Sądzymy, że nie. „Białe Węgry” to jeszcze nie cały naród węgierski, tak, jak nim nie były „czarne Węgry” Beły Kuhna.

Ważnym, co się obecnie dzieje na Węgrzech, da się wytłumaczyć jedynie psychologiczną reakcją na rządy bolszewickie i obcą okupację.

Naród węgierski, przyprawiony przez niesumienne agitatorów bolszewickich o ciężkie cierpienia, zrujnowany przez nich gospodarczo i politycznie, dotknięty w swej dumie i godności, pozwoli ująć ster władzy tym elementom, które zganiły zbrojnie znienawidzonych uzurpatorów i wywiesiły hasła nacjonalizmu. Na tem podłożu powszechnej nienawiści do prądów radykalnych i wzmożonego poczucia rasy węgierskiej mogły się urzeczywistnić rządy skrajnej reakcji z pod znaku Horthy'ego, Friedricha i tow.

Zdrowy organizm nie żyje jednak a la longue pod znakiem krańcowości. Zmęczony upałem, wchodzi człowiek chętnie choćby do bardzo chłodnej piwnicy, ale zbyt długo tam nie pozostanie, bo mu będzie za zimno.

Należy przeto wkrótce oczekiwać w szerokich sferach węgierskich poważnych przemian psychologicznych. Żywioły umiarkowane, lecz nie reakcyjne, przedewszystkiem zaś mieszczańską demokracją węgierską, otrząsnie się z marazmu. Szerokie masy, które pod wpływem pobolszewickiej gorączki pogodziły się biernie ze skrajnie prawicowym regimie Horthy'ego, a w części nawet ochotnie je popierały, wysuną znowu swój program polityczny, program praworządnej narodowej republiki. Podobna przemiana zajdzie też niewątpliwie i na wsł madziarskiej, wśród grup włoskańskich, na których (z wyłączeniem młast) opiera się obecny rząd i które tworzą dzisiejsze zgrupowanie narodowe.

Kwestya, czy Węgry będą monarchiczne, nie jest absolutnie jeszcze przesądzona.

Quidam.

Biały terror na Węgrzech.

Wiedeń (PAT) Z Budapesztu donoszą o uwięzieniu przez komendę wojskową morderców redaktorów „Nepszawy”, Somogyego i Husza. Mordercami tymi są baron Nopcsa i jeszcze jeden oficer. Obaj należą do korpusu oficerskiego w Oedenburgu. **Morderców masłano wypuścić, ponieważ członkowie tego korpusu i dwu innych organizacji terrorystycznych zagrozili komendzie wojskowej odmówieniem posłuszeństwa i urządzeniem pogromów.**

Posiedzenie historyczne w Moskwie

Jak rząd sowieków postanowił 25-go stycznia zaproponować Polsce rokowania pokojowe. — Litwinow i Radek przedstawili położenie Europy. Lenin oświadcza, że komunizm powinien skończyć wojnę, aby rozpocząć produkcję.

Kraków, 3 marca.

(?) Warszawski korespondent paryskiego „Matin'a” podaje treść interesującego raportu, przywiezionego do Warszawy 18 lutego przez specjalnego kuryera z Moskwy, a przedstawiającego przebieg szczególnie doniosłego posiedzenia rządu sowieków, na którym to posiedzeniu postanowiono wysłać do Polski propozycje pokojowe.

Decyzja ta — pisze „Matin” — została powzięta po przeczytaniu raportu Finkelsteina-Litwinowa, przysłanego z Kopenhagi i po wysłuchaniu expose Radka-Sobelsohna, który przez Polskę i front rosyjsko-polski powrócił do Moskwy.

Oprócz szefów rządu sowieckiego, Lenina, Trockiego-Bronsteina, Cziczerina, liczne osobistości bolszewickie i pół-bolszewickie, a nawet technicy, nie należący oficjalnie do partii komunistycznej, wzięli udział w tych historycznych obradach.

Raport Litwinowa strzeszczał się w wyrażeniu opinii, że stanowisko rządów koalicyjnych czyni koniecznym uzynienie ze strony Rosyi kroku pokojowego wobec Polski.

Co się tyczy Radka, to przyszedł on do tego samego wniosku, po przedstawieniu próżnienia spartakowców w Niemczech. Zdaniem Radka nie należy spodziewać się przed upływem dwóch lat zwycięstwa komunistów niemieckich. Przywódcy tej partii są zwolennikami polityki wyczekiwania i uważają ofensywę przeciw Polsce za niewłaściwą, ponieważ ta, nawet w razie zwycięstwa, nie mogłaby sprowadzić w Niemczech zmiany korzystnej dla bolszewizmu.

Z kolei mężowie tacy, jak Czurupa — komisarz transportów, Rykow — komisarz węglowy, generał Poliwanow — właściwy kierownik czerwonych armii, zabierał głos. Przedstawili oni nieszczęśliwe położenie Rosyan na froncie polskim.

Martow, przywódca mienszewików międzynarodowych, okazał się stanowczym zwolennikiem rozpoczęcia rokowań pokojowych.

W tym momencie Lenin wygłosił długą mowę, w której wskazał, iż istnieje dla komunizmu konieczność zakończenia wojny, aby wejść w okres produkcji.

— Powinniśmy — oświadczył Lenin — zacząć tworzyć i pracować, powinniśmy pokazać Rosyi i całemu światu, że bolszewizm, który spisał się dobrze na polach bitew, potrafi także stwarzać cuda w dziedzinie ekonomicznej i socjal-

nej. Jesteśmy jeszcze daleko od naszego ideału socjalistycznego i ażeby go osiągnąć trzeba zacząć od złożenia broni.

Ale ten punkt widzenia, który autor tego raportu nazwał idealistycznym, był silnie zwalczany przez przedstawicieli innych tendencji.

Oslawiony Dzierżyński, kierownik „czterydziestki”, okazał się stanowczym wrogiem zawarcia pokoju, mogącego sprowadzić spontaniczną demobilizację, podobnie jak to się stało po pierwszej rewolucji i pokoju brzeskim.

Ten punkt widzenia jest reprezentowany przez większość nowej nadzwyczaj liczonej biurokracji „nadzwyczajnej”, stworzonej przez rząd sowieków. Ludzie ci, komisarze nadzwyczajni, policyjanci, kaci czują, że władza ich będzie trwała tylko tak długo, jak długo potoczy się wojna. Czynią oni zatem wysiłki, aby wszelkimi środkami i argumentami przeszkodzić w zawarciu pokoju.

Ale jeszcze trzecia grupa — bardzo wpływa — jest również wrogiem pokoju. Są to mianowicie Niemcy i ich reprezentanci w Rosyi. Nie idzie tu jednak o Niemców, sympatyzujących istotnie z bolszewizmem. Ci, według relacji Radka, są raczej zwolennikami polityki pokojowej. Reakcyoniści niemieccy są tacy, którzy popychają sowieki do wojny z Polską. Są oni silnie usadowieni w Rosyi. Agenci ich stanowią prawie wyłącznie cały personal techniczny nowej armii rosyjskiej.

Co więcej korzystają oni z wielkiego wpływu politycznego, wywieranego za pośrednictwem polityków bolszewickich, którzy od początku wielkiej wojny przejęli się ich sprawą.

Najbardziej znanym z pośród tych agentów jest Stieckow — (prawdziwe nazwisko: Nahamkes). Otóż ten Nahamkes wygłosił również na posiedzeniu 25 stycznia gwałtowną mowę przeciw rozpoczęciu rokowań pokojowych z Polską.

Trocki zachowywał w ciągu całej tej dyskusji wielką rezerwę i mimo gwałtownej opozycji tych, których autor raportu nazywa „zawodowymi terrorystami” i Niemców, propozycja „idealistów”, przemawiająca za bezpośrednim przesłaniem Polsce propozycji pokojowej, została słabą większością przyjęta.

Strajk dam dworu w Londynie.

Ządała polepszenia swego bytu.

Londyn, 2 marca.

(m-m) W Londynie wybuchł — jak donoszą dzienniki angielskie — strajk, o jakim się jeszcze nie śniło. Strajkowały już modystki, śpięwaczki, stenotypistki, baletnice, telefonistki, cyrkówki, a teraz ich śladem poszły damy dworu. Aristokratyczne, lojalne, konserwatywne „maids of honour” uznały, że ich gaża 800 funt. szt. rocznie jest zbyt niska w stosunku do rosnącej

ciągłe drożyzny. Własnego majątku angielskie damy dworu zwykle nie posiadają, ponieważ najczęściej są to córki zubożałych arystokratycznych rodzin. Kiedy wychodzą za mąż — królowa daje im posag i wyprawę. Do nazwiska każdej damy dworu dodaje się tytuł „honours-bic”. Pomimo tych wszystkich przywilejów czują się one pokrzywdzone i żądają polepszenia warunków swego bytu.

Dyamenty na grobie.

Milloner zabija swego zięcia i sam sobie odbiera życie.

Genewa, 2 marca.

(m-m) Pisma szwajcarskie donoszą o dziwnej i tajemniczej tragedii, jaka rozegrała się kilka dni temu na cmentarzu żydowskim w Prilly, w pobliżu Lozanny.

Nad wieczorem zatrzymało się przed bramą cmentarną wspaniałe auto, z którego wysiadł milioner lożański, Abraham Levy, ze swym zięciem. Oświadczywszy dozorcę cmentarza, że się chce pomodlić na grobie swego niedawno zmarłego syna, poprosił go, aby pojechał samochodem po innych członków rodziny, znajdujących się w pewnej odległości od cmentarza.

Abraham Levy i zięć jego weszli za bramę cmentarną, poczem po upływie kilkunastu mi-

nut dali się słyszeć dwa rewolwerowe strzały. Kiedy krewni Levy'ego przybyli — dozorca doprowadził ich na grób. Na mogile leżał zięć milionera martwy, z dwiema kulami w skroni. Obok zwłok leżała fiołka z trucizną, rewolwer i kapelusz Abrahama Levy. Sam Levy znaki. — Rozpoczęto natychmiast poszukiwania, które trwały przez całą noc. Rano znaleziono zwłoki milionera, który, jak się zdaje, odebrał sobie życie. Na grobie leżały rozsypane dyamenty.

Czas odnowić prenumeratę!

MAURYCY LEBLANC.

Promienie B.

38

(Romans fantastyczny z końca XX. wieku).

— Ależ tak! naturalnie, że pospieszyłem od razu na twoje wezwanie. Chłopiec wysiany przez ciebie czekał przed oberżą i zawiózł mnie na wyspę do domu Velmota, gdzie Velmot zamknął mnie w ciemnym pokoju... Stamtąd miałem możliwość obserwowania sceny rozgrywanej się pomiędzy Velmotem i twoim ojcem... Ledwie że mi się udało ująć całość... Doprawdy, Beranzero, że nie okazałaś zbyt wielkiej zęczności...

Zdumienie odmalowało się na jej twarzy: — Ja nie posyłałam żadnego chłopca... Nie wydałam się wcale z Błękitnej Oberży. Czekalam całą noc i całe rano!... Ktoś widocznie podsłuchiwał naszą rozmowę telefoniczną. Ale kto?

— To zagadka! — odparłem, śmiejąc się — Velmot najpewniej miał współpracowników w tej oberży i dowiedziawszy się, że mam przybyć wysłał tego chłopca...

— Nie rozumiem jednak — czemu ciebie a nie mnie chciał wciągnąć w pułapkę?

— Prawdopodobnie uplanował sobie, że nazajutrz i ciebie pochwyti. Być może, iż uważał mnie za groźniejszego wroga i pragnął przetrzymać mnie pod kluczem, dopóki Massignac nie przemówi... A zresztą jakiegokolwiek były pobudki i motywy jego postępowania, pozostaną one dla nas nazawsze nieznanymi... W każdym razie następnego dnia...

— Następnego dnia — przerwała mu — udało mi się znaleźć łódź, w której popłynęłam do wyspy... Znalazłam oica dogorywającego, ale mogłam go jeszcze uratować...

Teraz z kolei ja się zdumiałam:

— Jakto, to tyś go uratowała?! Zdołałaś przyić do brzegu, dopaść w ciemnościach Velmota i ugodzić go w chwili, kiedy miał wejść do mego więzienia?! To tyś go zatrzymała?!... tyś uwolniła Massignaca?!...

Pochwyciłem tę małą, drobną jakby dzieciną rączkę i ze wzruszeniem okryłem ją pocałunkami. Drogie, kochane stworzonko!... Więc i ona uczyniła wszystko, co było w jej mocy, aby obronić wynalazek Noela Dorgeroux...

— Opowiesz mi to szczegółowo, Beranzero... Mów dalej... Coś zrobiła z ojcem?...

— Zabrałam go do łodzi, a potem odwoziłam samochodem do Pre-Bony, gdzie starałam wrócić mu siły...

— A Velmot?

Bledaczka! zadrżała...

— Nie widziałam go już później. Zobaczyłam go znowu dzisiaj rano... siedziałam w parku na ławce i czytałam... Wtem nagle on stanął przedemną. Chciałam uciec, ale zagroził mi drogę i rzekł:

— Twój ojciec nie żyje. Przybynam, aby cię zawiadomić o jego ostatniej woli. Wysłuchaj mnie...

— Nie wierzyłam mu. Widząc moją nieufność dorzucił zaraz:

— Przysięgam, że przybynam jako wysłannik twego ojca. Jako dowód niech ci służy fakt, że przed śmiercią powiedział mi, kto zna oprócz niego formułę Noela Dorgeroux... Powierzył ci tę tajemnicę w czasie swej choroby.

— Te co mówił było zgodne z prawdą — ciągnęła dalej Beranzero — ojciec mój wtedy, gdy go pielęgnowała — tutaj w tym pawilonie powiedział do mnie: „Beranzero, nie wiem co będzie... Możliwe, iż uniesiony pragnieniem zemsty zniszczy ekran w Enclos... Postąpiłbym bardzo źle... Z góry więc chcę zapobiedz skutkom tego obłądnego czynu.” I kazał mi się nauczyć formuły na pamięć... Nikt o tem nie mógł wiedzieć prócz mnie i ojca, bo przecież byliśmy wówczas sami. Uwierzyłam więc, że Velmot mówi prawdę...

— A zatem? — zapytałam go.

— Ostatniem jego życzeniem było, abys się podzieliła ze mną tą tajemnicą!...

— Nigdy! — wykrzyknęłam. — Pan kłamiesz! Mój ojciec kazał mi przysiąc, że nikomu nie powiem o tej formule... Nikomu!... z wyjątkiem jednego tylko człowieka na świecie...

Wzruszył ramionami i rzekł:

— A tym człowiekiem jest Wiktoryn Beau-grand. Nieprawdaż?

— Tak — przyznałam bez wahania.

— Wiktoryn Beau-grand słyszał ostotnie słowa Teodora Massignaca. I porozumiał się ze mną, a w każdym razie blizkim jest porozumienia.

— To niemożliwe!

— Proszę zapytaj go pani sama. Jest tam na górze — w starym zamczysku!

I śmiejąc się dodał:

— Tak! — wśród ruin przywiązany do drzewa. Życie jego w twojem ręku!... Ofiaruj ci jego życie wzamian za formułę!... Jeżeli odmówisz — Wiktoryn Beau-grand zginie!...

(C. D. N.)

Ile kosztuje życie w Paryżu?

Ustawiczny wzrost cen.

Paryż, 2 marca.

W czasach powszechnej dzisiaj drożyzny, nędy i wszelkich braków, nie od rzeczy będzie zapoznać się ze stosunkami, jakie panują na rynku francuskim, w szczególności zaś w sereu świata, w Paryżu.

O biedzie rzeczywistej we Francji nie może być na razie mowy. Każdy się ogranicza, lecz nikt nie głoduje.

W trzech jedynie dziedzinach targowych istnieją pewne braki. Przedewszystkiem w dziedzinie węgla. Brak węgla dotyka najdotkliwiej Paryż, zużywający wiele światła, tak, iż restauracje i teatry muszą być zamykane już o godzinie 11 i pół i dotyka on również i przewioz i codziennie czyta się w dziennikach wiadomości o pociągach lub gazownikach, które wstrzymały swą działalność. Właściwą jednak tego przyczyną nie jest istotny brak materiału, lecz opłakane stosunki transportowe. Węgiel masami zmagazynowany jest na dworcach, lecz trudno go przewieźć. Tak leży n. p. w Rouen (nad Sekwaną) od szeregu miesięcy 500 tysięcy ton węgla, przeznaczonych dla Paryża, a nikt się dotychczas nie znalazł, kto by skarby te przewiózł czy to koleją, czy to statkiem w górę rzeki.

Podobnie przykra jest w Paryżu nęda mieszkaniowa, powszechne zjawisko wojny, która zniszczyła miliony siedzib wiejskich, a mieszkańców z gniazd rodzinnych wypłoszyła. O wolne mieszkanie stacza się w Paryżu walka, a cena żądanego obiektu odpowiada popytowi. Za mieszkanie, złożone z trzech pokoi, które przed wojną kosztowało 1200 franków, żąda się teraz 20.000 franków — a lokator, taki czynsz opłaca-

jący, mieni się jeszcze szczęśliwym, iż w ogóle mieszkanie znalazł.

Na trzecim miejscu stoi bieda tytoniowa, która się mieszkańcom Paryża specjalnie daje we znaki. W trafikach państwowych panują pustki; prawie od roku; tytoni nabywać można — podobnie jak u nas — jedynie w pasku. Aby dać pojęcie o gospodarstwie małej paryskiej rodziny, podajemy wedle dat, wyjętych z dzienników francuskich, ceny pewnych artykułów.

Mięso mrożone kosztuje 5—6 franków za kilo. Chleb biały kosztował do niedawna 50 centimów, lecz była to cena sztucznie obniżona, której rząd dłużej utrzymać nie zdołał. Od miesiąca kosztuje bochenek jednokilowy 95 centimów.

Kartofle, których jest pod dostatkiem, 30 cent. za 1 kg.; jaja (z Marokko) 1 frank, masło 20 franków, wobec przedwojennej ceny 4 franki, wino ma miary, niezbędny dla Francuzów napój, kosztuje obecnie 2 franki (przed wojną 60 cent.) i tłuszcz 8 franków za 1 kg. Ryby poszły w górę siedmiokrotnie. Mleko i cukier są jedynymi artykułami, wydawanymi dotychczas na kartki, chwieją się w cenie. Cukier kosztuje obecnie 3 franki za 1 kg.

Potrawy odświętne: gęś pieczona kosztuje 10 franków kilogram, kura 12 franków, pularda tuczona 1 kg. 15 franków. Pomysłowość niezwykłą okazały restauracje i z podziwu godnym talentem francuskich kuchmistrzów złożyły menu w cenie kilku franków. Na karcie obejmuje ona aż 5 dań, które jednak wszystkie razem zaledwie zdołają wypełnić jeden talerz. Publiczność, żądająca więcej, dopłaci; pieniędzy papierowych jest mnóstwo.

OSKARŻAM!

Część II.

Prześliczny ten poemat w 9 częściach, przedstawiający bohaterstwo Francji w czasie ostatnich walk z Niemcami i brutalne barbarzyństwo tych ostatnich, oglądać można jeszcze kilka dni

492
w Kinoteatrze „SZTUKA”, Hotel Saski, św. Jana 6.

po tych zabudowaniach zajęte zostanie na plac dla kamieniarzy, powierzoną zaś wielkiego podwórca uwolniona od składu cegieł, kamienia przeistoczona będzie tymczasem na ogród. W najbliższym również czasie zburzone zostaną dwa piętra nad dawnymi stajniami królewskimi. Reszta budynków austriackich pozostanie aż do chwili, gdy sprawa ostatecznego urządzenia zachodniej części Wawelu stanie się aktualną.

Siemiradzki — Rosyaninem.

CHARAKTERYSTYCZNY INCYDENT NA PRELEKCYI FRANCUSKIEJ W WARSZAWIE.

Na prelekcji redaktora naczelnego „Eco de Paris” Nohain'a w Warszawie na temat dzieł Sienkiewicza we Francji zaszedł interesujący incydent. Pan Franciszek Nohain, mówiąc o różnych bezsensownych zarzutach, stawianych Sienkiewiczowi, jak np... że „Quo vadis” jest rodzajem plagiatu, raz z tego, to znów z tamtego autora, lub nawet, że powstał „z zapatrzenia się na obraz „Świeczniki chrześcijaństwa”, namalowany przez malarza rosyjskiego — Siemiradzkiego”.

A kiedy na sali rozeszły się głosy, że Siemiradzki jest Polakiem, odparł niezmierny prelegent:

„Oto nowy dowód, jak my, Francuzi, złe jesteśmy informowani o wszystkim, co dotyczy rzeczy, ludzi i autorów obcych — jak o tem mówilem na wstępie.”

Zwłaszcza co do polskich — dodał prelegent, przyczem znów przypomniał ciekawy szczegół, że kiedy ministeryum francuskie, przed laty kilkunastu, udzielając Sienkiewiczowi oznak Legii honorowej, wysłosało stosowny akt, to w nim napisano: „Sujct russe”..

Prądy bolszewickie wśród czeskich akademików.

(m-m) Pisma czeskie donoszą, iż wśród młodzieży akademickiej agitacja bolszewicka znajduje coraz większy posłuch. Akademicy berneńscy utworzyli podobno silną organizację o komunistycznym programie. Przy powstawaniu tej organizacji współdziałały czynnie elementy bolszewickie z Rosji i Ukrainy.

Nowa choroba egzotyczna we Francji

(m-m) Do paryskiej „Academie de medecine” zgłoszono wypadek choroby egzotycznej zwanej „wrzodem wschodnim”. Jestto pierwszy tego rodzaju zasiadnięcie we Francji. „Wrzód wschodni” naprzód jątrzy się, potem twardnieje i nie można go usunąć żadnymi zwykłymi środkami leczniczymi. Jest to choroba bardzo zaraźliwa. Według wszelkiego prawdopodobieństwa zawlekl ją do Francji robotnicy z kolonii.

Na cięższa kara za bigamię.

(m-m) Angielskie czasopismo „Weekly Dispatch” donosi z Bostonu z Ameryki, że pewnego bigamistę skazał sędzia na karę równie dowcipnie pomyslaną jak zasłużoną. Wyrok opiewał, że winowajca musi rozstać się z obiema żonami, a natomiast obowiązkiem jego przymusowym utrzymywać przez 6 miesięcy 2 teściowe i mieszkać z niemi pod jednym dachem... Si non e vero...

Tajemnica zamku w Lys.

ZWĘGLONY TRUP W PARKU.

(m-m) Dzienniki francuskie donoszą, iż w parku zamku Lys w Moulis koło Bresolle służba znalazła na trawniku zwłoki kobiece prawie zupełnie zwęglone. Kasztelan zamkowy Devoyon, uwiadomiony o tym wypadku, rozpoznał, że to jest ciało jego żony. Autopsya stwierdziła, że pani Devoyon padła przeszyta dwoma kulami, z których jedna utkwiała w mózgu. Morderca, chcąc ślad zatrzeć, podpał zwłoki, oblaawszy je poprzednio alkoholem kamforowym.

Rozprawa o szpiegostwo.

(Od naszego korespondenta).

Przemyśl, 2 marca.

Przed trybunałem autejszego sądu wojskowego odbyła się onegdaj rozprawa przeciw Józefowi Jarosiewiczowi z Wilczy pod Przemyślem o zbrodnię szpiegostwa. Rozprawie przewodniczył major-sędzia p. Krzewiski, bronił adwokat dr Gangberg.

Oskarżonemu zarzucano, iż podczas wojny polsko-ruskiej w czasie od grudnia 1918 do kwiecia 1919, będąc podówczas żołnierzem wojska ruskiego, kilka razy przeszedł przez linię bojową z Husakowa do Przemyśla, śledził w Przemyślu i okolicy siłę, stanowiska i poruszenia wojsk polskich i spostrzeżeń swoich udzielał ko-

mendzie ruskiej. Oskarżony przyznał jedynie fakt, iż przy wojsku ruskiem służbę pełnił, zaprzeczył jednak, jakoby kiedykolwiek linię frontu przekraczał i zbierał informacje dotyczące naszych sił zbrojnych. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dostarczyło dostatecznego materiału obciążającego, na podstawie którego możnaby było przyjąć jako stwierdzone, że Jarosiewicz zbierał wiadomości o sile i ruchach wojsk naszych w zamiarze udzielenia ich stronie nieprzyjacielskiej.

Trybunał przeto zgodnie z wnioskiem obrony dla braku dowodu winy ogłosił wyrok uwalniający oskarżonego od winy i kary.

ZYGZAKI.

Austryackie widma.

(m-m) W wielkiej kawiarni tłum gości obiadł stoliki, orkiestra gra walc z „Róży Słambułu”, wydekoltowane paskarskie żony i córki rozłączają przepych swych strojów i brylantów. Ktoś, czekający godzinę na podanie szklanki piwa, robi kelnerowi awanturę, „ciastkarka” nie może sobie poradzić z przeliczaniem koron na marki — jednym słowem, zwykły, gwarny, podniecony nastrój kawiarniany.

Wtem otwierają się drzwi i wchodzi trzy postacie. Tlum milknie i zwraca ku nim zdziwione oczy:

— Co to? Kto to?

Czy to duchy, wywołane tęsknotą jakiegos „hofrata” — widma c. k. Galicyi i Lodomerji, czy uciekinierzy z Kobierzyna, czy goście maskaradowi? Co oni robią tutaj w tych wysokich austryackich „kominach” w tych mundurach, od których już tak odwykliśmy?..

— Siehst a fesches Maderl? — mówi jedna z umundurowanych po austryacku postaci do swego towarzysza.

Aha! Zrozumieliśmy... To autentyczni obywatele austryacko-niemieckiej republiki, mający pełne prawo do noszenia tego munduru.

Nie duchy, nie widma, nie waryaci — ale Wiedeńczycy...

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk.

Św. Kunegundy

Wschód słońca 7:20

Zachód słońca 6:25

Długość dnia 10 44

TEATR IM. JUL. SŁOWACKIEGO

Środa: „Lilla Weneda”.
Czwartek: „Rosmersholm”.
Piątek: „Lilla Weneda”.
Sobota (Nowosć): „Ponad śnieg” dram. w 3 aktach.
Niedziela popoł.: „Nerwici”.
Wieczór: „Ponad śnieg”.

TEATR „BAGATELA”.

Środa: „Gra serc”.

TEATR Powszechny.

Środa: „Opowieści Hoffmanna”.
Czwartek: „Kain”.

OPERETKA W NOWOŚCIACH

Środa: „Targ na dziewczęta”.
Czwartek: „Targ na dziewczęta”.
Piątek: „Tam, gdzie skowronek śpiewa”.

WYKŁADY W DOMU ARTYST (pl. św. Ducha).

Środa: Mar. Szykowski: „Pierwiastki narodowe i obce w rsiemnictwie polskim”, część IV: Wiek Oświecenia.

KOLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH.

Rynek główny Lonia A—B L. 39.

Czwartek: Prof. Dr Mar. Szykowski: Arcydzieła literatury światowej (Liryka hebrajska).

Burzenie austr. budynków na Wawelu.

Kierownictwo odnowienia Zamku na Wawelu rozpoczęło burzenie austryackich budynków w wielkim podwórca zamkowym. Zniesione zostaną przede wszystkim drobne zabudowania, szopy, murki, łaźnie z kominem i t. d. Miejsce

Ostatnie dwa dni
BOHATERSKA EPOPEA

MAŁA CZARODZIEJKA
W KINO „OPIEKA”, Zielona 17.

Katastrofalny brak nafty w Krakowie.

Magistrat komunikuje nam:

Małopolski wydział spraw aprowizacyjnych we Lwowie przydzielił pismem z dnia 13 stycznia br. dla Krakowa na styczeń i luty 18 cystern naftę, przesyłając równocześnie urzędowe listy przewozowe, które magistrat natychmiast rozdzielił między zastępców odnośnych rafinerij. Dotychczas jednak tylko rafineria „Karpaty” w Gliniku Maryampolskim nadesłała dla Krakowa wyznaczony jej kontyngent naftę w ilości 6 cystern, rafineria w Krośnie z czterech przydzielonych jedną cysternę, natomiast rafineria Gartenberga i Schreiera w Jasle, (która miała dostarczyć 8 cystern) **nie nadesłała**, a rafineria p. i. Stawiański i sp. w Krośnie również dalszych trzech cystern do dziś dnia mimo upływu 6 tygodni, **nie nadesłała**. Na liczne urgensy i telegramy ze strony magistratu, rafinerie odpowiadały odmownie, tłumacząc się już brakiem zapasów i wagonów, już też zbyt niską ceną nafty wobec znacznie podwyższonej przez rząd z końcem ub. roku ceny surowca tj. ropy oraz podwyższonej robocizny.

Małopolski Wydział aprowizacyjny we Lwowie, do którego Magistrat krakowski wysłał po dzień dzisiejszy w sprawie braku nafty w mieście 8 depesz i 4 pisma, do dziś dnia na te depesze i pisma nie dał żadnej odpowiedzi.

Magistrat z konieczności byłby skłonny nawet

po cenach dyktowanych przez rafinerie zakupić zaległy za styczeń i luty kontyngent w ilości 11 cystern, lecz okazuje się to niemożliwym, gdyż rafinerie tłumaczą się **wygaśnięciem certyfikatów zwolnienia**, względnie nienadaniem tychże certyfikatów przez Małopolski Wydział aprowizacyjny we Lwowie.

Dodać należy, że brak nafty ludność krakowska odczuwa tem dotkliwiej, ile że przedmieścia **oświetlane dotąd naftą, toną w ciemnościach dając możność bandytom do bezkarnego grasowania**.

Na domiar złego od grudnia z. r. Małop. Wydział aprow. mimo licznych próśb i urgensów, nie przydzielił dla Krakowa ani parafiny do wyrobu świec w tutejszych fabrykach, **ani też gotowych świec**, których według wiadomych informacji jest nadmiar w rafinerii limanowskiej.

Dzisiaj przybywa do Krakowa gen. delegat rządu dr Gałęcki. Niewątpliwie urzędujący w naszym mieście przez gen. delegata ustanowiony inspektor aprowizacyjny r. nam. dr Bał sprawę tę przedstawi p. gen. delegatowi, który zapewne **wgładną w gospodarke odnośnego departamentu naftowego w Małopolskim wydziale aprowizacyjnym we Lwowie i przyczyni się do usunięcia katastrofального braku nafty w Krakowie**.

NA DZIĘN DOBRY!

- Czemu jest taka drożyzna jajek
Spytałem jedną z Rynku szacirajek
- Kury nieś nie chcą!...
- Lecz u kaduka
Niosą za cenę 3 koron sztuka!... Żt.

Wiosna idzie...

(m-m) Wiosna idzie... wiosna wyzłocona promieniami słońca, pachnąca rzeźką wonią młodych bazi z wiankiem śnieżyczek na skroni, nęcąca rozkoszą cudnych wieczorów i obietnic miłości i groźna zarazem... groźna jak widmo głodu, zwiastun „przedniówka”... Nagdy jeszcze chyba wiosna nie zapowiadała się tak smutnie jak w tym roku. Mimowoli przypominają się słowa Maryi Konopnickiej:

„Na stole próżna miska
Oj! piszczą jesć dzieciśka!...
Na ławkach kwitnie kwiecie,
A bieda ludzi gniecie!...”

A jednak pomimo tych niewesołych horoskopów cieszy nas ta wczesna, marcowa wiosna... Cieszy nas słońce, ciepło, odradzające się życie matki-ziemi, cieszą nas pragnienia potajemne, które się w sercach budzą... no i to także, że troska o węgiel traci na intensywności, że ten kto przez całą zimę chodził w zarzutce może udawać, iż się już „wyletni”, że błoto krakowskie ustąpiło przed tunaniami kurzu, że pogodny marzec zapowiada „żytko jako gaj”... (dla paszkarzy naturalnie!)... Nie ufajmy jednak tej marcowej pogodzie, boć wiemy, że zmienną jest i kapryśną, jak piękna kobieta lub opinia publiczna.

GENERALNY DELEGAT P. GAŁECKI przyjechał do Krakowa w dniu wczorajszym i przyjmować będzie interesantów dziś, tj. w środę — nie zaś, jak o tem mylnie doniesiono, w sobotę — w gmachu starostwa, w godzinach między 3 a 6-tą popołudniu.

Z UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO. Naczelnik Państwa zamianował docenta prywatnego Dru Władysława Werbrodta profesorem nadzwyczajnym chemii rolniczej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

UMOWY WYMIENNE Z NIEMIECKĄ AUSTRYĄ I JUGOSŁAWIĄ. Organizacje kupieckie i firmy, utrzymujące stosunki z Niemieccką Austryą i Jugosławią zechcą nadesłać wnioski w sprawie zawarcia nowych umów wymiennych z temi państwami w najkrótszym czasie do Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, Długa 1.

DAR NARODOWY DLA NACZELNIKA PAŃSTWA. Dzienniki warszawskie podały, że 29 lutego w ratuszu warszawskim odbyło się posiedzenie delegatów z Polski Komitetu daru narodowego dla Naczelnika Państwa. Jeden z delegatów zaznaczył, że 19 bm. to jest w dniu imienia Naczelnika komitety prowincjonalne przystąpią do generalnej zbiórki, i że po tym dniu akcja zbierania ofiar na dar narodowy, który cieszy się ogólnem uznaniem w całej Rzeczypospolitej, wzmocni w wysokim stopniu zbiórkę, która po potrąceniu kosztów dała dotychczas zaledwie 140.000 mk. Zwracamy się do krakowskiego Komitetu co zamierza uczynić, aby Kraków nie pozostał w tyle.

BIAŁY CUKIER DLA DZIECI. Odnośnie do notatki, zamieszczonej w ostatnim numerze „Naprzodu”, p. t. „Magistrackie porządki”. Magistrat wyjaśnia, że cukier dla dzieci i chorych na marzec br. będzie wydawany w wyznaczonych sklepach od 3-go bm. na kupon z miesiąca marca istniejących legitymacyj dodatkowych, które są w użyciu od grudnia z. r. a okres ważności ich kończy się dopiero dnia 31 maja br. Jest więc niezasadnym zarzut, jakoby nie było możliwości poboru tego cukru.

Z TEATRU POWSZECHNEGO. Dziś po raz drugi arcydzieło Offenbacha „Opowieści Hoffmanna” które napremierze wczorajszej z takim się powodze-

niem spotkało, jutro zaś premiera oryginalnej sztuki Pawła Staśki, mianowicie uszczelnionej historii bliźniego „Kaina”, w której główne role odtwarzają pp. Kłofska, Krajewska, Malicka, Morska, Relewiczówna, Strumiło, Korecki, Kucharski, Sarnowski (rola tytułowa), Wierzbicki i Zbucki. Reżyserję sztuki prowadzi p. Korecki.

OPERETKA W NOWOSIACH. „Targ na dziewczęta” cieszący się stale niebywałym powodzeniem, grany będzie w tym tygodniu we środe i czwartek. W piątek wznawia dyrekcya nadzwyczaj melodyjną operetkę Lehara „Tam gdzie skowronek śpiewa” w zupełnej nowej obsadzie. Rolę Sandora kreować będzie p. Józefowicz. Nowe tańce układu Nellego, urozmaicać w wysokim stopniu te operetkę, która w obecnym sezonie osiągnęła największe powodzenie.

PORANEK „TRAVIATA” opera Verdiego, odbędzie się w niedzielę, dnia 7 marca br. w sali Tow. Lekarskiego. Jedną z najpiękniejszych oper Verdiego omówi Dr Józef Reiss, w części ilustracyjnej wystąpi znana szaszycynie śpiewaczka Katarzyna Hoffmannowa, która na koncercie swoim w styczniu br. odniosła prawdziwy sukces oraz p. Feliks Groneo (tenor) i p. Stefan Romanowski (baryton). Bilety na ten poranek, który ze względu na program oraz bogatą ilustrację zapowiada się świetnie — są już do nabycia u J. Rudnickiego, Linia A-B.

PORANEK O „MUZYCE ROSYJSKIEJ” z Ign. Dygasem, znakomitym tenorem opery warszawskiej, odbędzie się w niedzielę, dnia 14 bm. Bilety na kilkadziesiąt krzesel dostawionych są już do nabycia u J. Rudnickiego, Linia A-B.

PAWEŁ KOCHAŃSKI wystąpi nieodwołalnie w niedzielę 7 bm. w sali „Sokoła”. Po ostatnim koncercie jego w Warszawie, przed kilku dniami, pisano w słowach największego zachwytu: „Paweł Kochański jest wykonawcą-twórcą z Bożej łaski. Jego występ daje rozkosz estetyczną, jest przeżyciem, o które dziś trudno nawet wśród powodzi doskonałych wirtuozów.” Koncert wywołał u nas żywe zainteresowanie.

„WIECZÓR PLEBISCYTOWY” W DOMU ARTYSTÓW (plac św. Ducha) odbędzie się na dochód plebiscytu na kresach zachodnich w sobotę 6 bm. staniem „Związku powszechnego artystów-plastyków”, „Związku pracowników pióra” i „Klubu artystów”. W części literacko-muzycznej rautu: Słowo wstępne prof. dra Józefa Flacha oraz występ artystów: Wandy Hendrichówny, Adama Ludwiga, Tadeusza Białkowskiego i Zygmunta Trojanowskiego, poczem nastąpi licytacja dzieł sztuki, ofiarowanych na cel plebiscytu przez krakowskich artystów-plastyków. Wstęp dla członków „Związku powszechnego artystów” 10 koron, dla gości 20 koron. Początek rautu o godz. 10 wieczór.

XXII WIECZÓR KLASYCZNY Ak. Koja Mił. Dram. Klas., który, jak już donosiliśmy, odbędzie się 8 marca br. w teatrze im. Słowackiego, obudził żywe zainteresowanie. Na program składają się: „Persowie”, tragedia Ajschylosa, będąca potężnym wyrazem nastroju pokonanych Persów na wieść o zagładzie ich wspaniałej armii pod Salaminą oraz 4-aktowa komedia Plauta „Zołnierz Samochwał”, obfitująca w świetne klasyczne typy komediowe. Stroną filologiczną wieczoru zajmuje się prof. Sternbach, artystyczne kierownictwo spoczywa w rękach p. Koreckiego, reżysera teatru miejskiego powszechnego. Bilety sprzedaje kasa teatru im. Słowackiego.

DZIS, t. j. we środe o godz. 8-ej wieczorem odbędzie się Wieczór na cele plebiscytowe G. Śląska w sali „Sokoła” krakowskiego.

SEKRETARYAT UNIWERSYTETU LUDOWEGO DR A. MICKIEWICZA zwraca się z usilną i gorącą prośbą do członków ow. Uniw. Ludowego, aby zechcieli wpłacać składki członkowskie za rok bieżący i za lata ubiegłe. Sekretaryat otwarty w dniu powszednie od 4—8 popołudniu, ul. Zwierzyniecka 14.

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE Miejscowego Oddziału Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża odbędzie się we czwartek, tj. 4 marca 1920 o godz. 7-mej wieczór w sali Rady Powiatowej, przy ulicy Piłarskiej 1, a nie w lokalu Towarzystwa przy ulicy Pedzichów, jak w swoim czasie ogłoszono.

PODRZUCENIE NIEMOWLECIA. Na polach krowoderskich znaleziono zwłoki 4-miesięcznego nie-

mowlecia pici żeńskiej. Zwłoki odesłano do zakładu medycyny sądowej. Za zbrodniczą matką wdrożono poszukiwania.

KONIOKRAD. Adamowi Cieślakowi w Krowodrzy nieznanym bliżej koniokrada skradł w nocy ze stajni konia, wartości kilkunastu tysięcy koron. Złodziej wsiadł na konia i na przelaj przez pola popędził ku Prądnikowi. Sposrzedził go jednak stróż nocny Romanowski i kazał mu się zatrzymać. Gdy wołania nie pomogły, R. strzelił trzy razy do uciekającego koniokrada, który widząc, że to nie przelewki, zeskocezył z konia puścił go wolno, a sam znikł w ciemnościach nocy.

NAGŁY ZGON NA ULICY. Na Małym Rynku zmarł nagle Szymon Manne, lat 67, kupiec. Zwłoki przewieziono do Collegium medicum.

KRADZIEŻ BIŻUTERYI WARTOŚCI 30.000 KOR. P. Anjela Eliaz, zamieszkała przy ulicy Mestowej 12, doniosła, że z zamkniętego mieszkania skradziono jej biżuterję i inne rzeczy wartościowe wartości 30.000 koron. Jako podejrzaną o tę kradzież aresztowano Rozalię Ciapkę.

PODEJRZANE SKÓRY. Na skutek zawiadomienia urzędu skórniczego funkcyjarsze urzędu walki z lichwą udali się na Aleję Słowackiego 1. 3. gdzie wykryto magazyny skór surowych, należące do Tow. A. Batha, przy ulicy Szewskiej. Ponieważ magazyny owe zawierały jedynie skóry kozie i baranie, które nie podlegają rekwizycji, nie zarządzono konfiskaty tychże.

ZAMIAST 1000 KORON — KOPERTA Z WYCINKAMI. Do gospodarza z Myślenic Pieczary przystąpił jakiś wydrwigrosz i zaproponował mu zmianę banknotu 1000-koronowego. Wieśniak wręczył mu banknot, w zamian którego wcisnął do ręki natwemu chłopkowi kopertę, dość okazałej objętości, poczem się ulotnił. Gdy Pieczara chciał zapłacić zakupu, picny towar, przekonał się, że w kopercie były wycinki z gazet.

O kobietach dla kobiet.

Miliony za perfumy.

(m-m) Francuzki współczesne namiętnie kochają się w odurzającej woni pachnidel... I dawniej oczywiście elegantski francuskie tak jak i wszystkie inne, perfumowały się, ale obecnie popyt na perfumy wzrósł ogromnie. Córa Marchochwsza, która „nurzała swe ciało w aromatach”, odaliski wschodnie rozkochane w oszalałająco silnych pachnidlach — nie nauczyłyby niczego Paryżanki 1920 r., tworzącej istne poematy odurzających a słodkich woni. Produkcya perfumeryi francuskiej, która przed wojną stanowiła jeden z najważniejszych przedmiotów eksportu, obecnie nie może zaspokoić potrzeb krajowych. Francya musi posyłać za granicę 130 milionów franków rocznie, aby napelnąć kryształowe flakoniki pachnącemi esencjami, aby dostarczyć Francuzkom „rozy Ispananu”, „irisu japońskiego”, „czekieskiego hycyntu”, „gwoździka z Armenii” lub „chińskiej tuberozy”.

HUMOR I SATYRA.

NA WYKŁADZIE GEOGRAFII.

... i zupełnie niesłusznie nazywają patryoci galicyjscy i poznańscy, kraje swe Małe i Wielkopolską. Nazwy te odnoszą się do dawnych ziem polskich, o innych jak dzisiejszych granicach. Jeśli Galicya i Poznańskie zachowały ustrój zaprowadzony przez zbiorców, to nazywamy je: Galicyą i Lodomerją i W. Księstwem Poznańskim.

— Na drugi dzień po wykładzie otrzymuje wykładowca list adresowany:

PP. profesor Gneis w Warszawie. Prywiślański kraj.
„Szczytek”.

Korespondencje.

Z Tarnowa.

Na marginesie „Przewodnika po Tarnowie”.

Nie sądz, czytelniku, że aby załatwić jakiś sprawunek w Tarnowie, wystarczy twoja osobista waleczność, od której zależy zdobycie miejsc w pogągu. Nie przeczuwawsz widocznie trudności, jakie spiętrzą się przed tobą, gdy staniesz u celu podróży. Więc miej się na baczności i korzystaj z mych rad i przestróg; mech cię nie ludzi wcale „zapraszający” wygląd dworca tarnowskiego, abys nie uległ złudzeniu, jednemu z wielu.

Wydostawszy się z peronu na ulicę, nie zatrzymuj się niepotrzebnie przy słupku, oznaczającym przystanek tramwaju elektrycznego, bo „ostatni” wóz już odszedł i to jeszcze przed kilku laty, aby więcej nie wrócić do stacy” początkowej. Oszczędź więc sobie zwodniczej nadziei, że za parę fenigów pojedziesz „do miasta”, lecz kieruj się piechotą do śródmieścia, postępując za szynami tramwajowemi, biogącemi do „serca” Tarnowa.

Również radzę ci nie zbacać z głównej arterii ruchu ani na prawo, ani na lewo, jeżeli nie chcesz utonąć w powodzi błota, zalegającego boczne ulice, pozbawione bruków, chodników, a choćby najprymitywniejszych deptaków. A jeżeli mi nie wierzysz, spojrz po drodze w pierwszą lepszą przeczącą, dejmy na to w ulicę Zieloną lub Starowolskiego, a ujrzysz, czego oko ludzkie nie widziało!

A gdy tam nie utoniesz, to gdzieindziej zbłądzisz z pewnością, gdyż większa część ulic tarnowskich — zwłaszcza bocznych — pozbawiona jest tablic, oznaczających ich nazwy. Jeśli zaś mimo to miana niektórych ulic dotąd nie poszły w zapomnienie, zawdzięczamy to nie tyle dobrej pamięci Tarnowian, ile pietyzmowi listonoszy, roznoszących listy na anonimowe ulice. Więc nie trudź się daremnie, wytrwały wędrowcze, gdyż konia z rzędem ci ofiaruję, jeżeli n. p. znajdziesz ulicę Ujejskiego, Kościuszki i wiele innych; o ile nie trafisz na uprzejmego listonosza, to trud twój daremny. Tak samo nie szukaj na domach tabliczek orientacyjnych, bo i to rzecz w Tarnowie mało znana. Co najwyżej, wyczytasz cyfrę, przekraczającą 7 lub 8 setek, która ci nasunie złudzenie o długości ulic iście amerykańskiej; tymczasem owe wysokie cyfry oznaczają t. zw. liczby konskrypcyjne domów i jako zapomniane pamiątki z „anno eims” są łącznikiem „między dawnymi a młodszymi laty”. Konserwowanymi dzięki niedbałości magistratu.

Nie polegaj na napisach, zdobiących budynki publiczne i prywatne, gdyż narazisz się niepotrzebnie na pomyłkę jedną więcej. Gdy więc spieszysz do K. B. K., patrz, abyś odnalazł jeden ze sklepów Kóiek rolniczych; gdy szukasz budynku drugiego gimnazjum, wleźiesz napewno do miejskiego Urzędu aprowizacji; o ilebyś dotarł do klasztoru OO. Filipinów, to zamiast do rozmownicy klasztornej, wpadniesz do umieszczonej w klasztorze komendy stacyjnej, narazając się niepotrzebnie na kontrolę twoich papierów wojskowych; mieszkania zaś głowy miasta szukaj pod napisem „Kino Marzenie”, to nie zbłądzisz.

Takich „qui pro quo” naliczyłyby można wiele. Nie radzę ci, śmiały podróżniku, korzystać z lokali — że je tak nazwę — „pierwszej potrzeby”, bo o ilebyś zniewolony naglą a nieprzewidzianą koniecznością naturalną przekroczył próg jednego z takich pawilonów, n. p. na rogu wymienionej już ul. Zielonej, to na darmo potem usiłowałbyś strząpać tarnowski pył z nóg twoich, gdyż na pewno uczyniłeś już nierozważny krok, który ze sfery powonienia nie da się łatwo cofnąć.

A jeżeli sądzisz, że możesz sobie zlekceważyć moje przestrogi, korzystając z wygodnej drożki i ze znajomości lokalnej stosunków twego doręcznika, to bądź pewny, że zbłądzisz o jeden raz więcej. Gdy o ile za drogie pieniądze zdobędziesz miejsce „kątem” w brudnym i skrzypiącym wehikule tarnowskim i zaszaruszujesz twe droższe jeszcze obuwie, to jednak najlegalniejszym nawet „poświadczeniem odwrotności” nie zaskurujesz się od „tych maluczkich” zwierzątek, które nie wiedzą, co czynią, tnąc złośliwie twą skórę i zakażając ją bakcyliem tyfusu plamistego.

Na tem kończę me przestrogi, spodziewając się, że tymczasowo wystarczą, by zwiększyć w Tarnowie ruch obcych odważnych a ciekawych — na pożytek miasta, a na chwałę magistratu.

Z Bochni.

BEZPRAWNE ARESZTOWANIE. Zaszedł u nas rzadki a oburzający wypadek bezprawia. Oto dwaj panowie wojskowi pp. N. i B., z tytułu całkiem prywatnego zatargu z przebywającym chwilowo w Bochni nauczycielem tańców p. Miłką, dokonali jego aresztowania, zabrali mu jego paszport (który dopiero trzeciego dnia odesłali mu do Krakowa przez służącego) i „polecieli” mu opuścić natychmiast Bochnię. G. Miłko przeciw temu bezprawnemu ograniczeniu swej wolności osobistej odpowiednio już zareagował, wnosząc skargę do D. O. G. w Krakowie, które zapewne zapal i wojowniczość tych młodzieńców skieruje na właściwe pole.

Z Biłgoraja.

KRADZIEŻ INWENTARZA w nowo otworzonym państwowym szpitalu epidemicznym w Biłgoraju.

Z początkiem lutego b. r. spostrzeżoną została znaczna kradzież inwentarza tegoż szpitala jak: bielizny, pościeli, koców itp. na ogólną szkodę 10.000 Mk.

Podejrzanie padło na gospodynię Annę Singer i pielęgniarkę Kazimierę Kłębowską, obie pochodzące z Warszawy.

Przybyły jednak z Lublina w celu zbadania stanu rzeczy agent policyjny p. Skrzypek stwierdził według znajdującego się protokołu w policyi śledczej z dnia 18 bm. No. 57-E., że znaczna część rzekomo skradzionych rzeczy, znajduje się u osób prywatnych. Brak dozoru ze strony przełożonego szpitala, który wcale nie troszczył się o należyte zabezpieczenie inwentarza szpitalnego spowodował te nadużycia.

Śledztwo w toku, które winno wykazać właściwych winowajców.

Cedula kursowa Giełdy krakowskiej

z dnia 2 marca 1920 r.

	Ofiarowano	Zażądano
	K	K
Marki niemieckie po 100 M.	240—	250—
„ „ „ 1000 M.	245—	255—
Ruble carskie po 100 Rb	245—	255—
„ „ „ 500	250—	260—
„ „ „ dumskie	—	—
Dolary amerykańskie	215—	225—
Lei rumuńskie	300—	320—
Berlin	235—	245—
Praga	235—	245—

NADESLANE.

„Salon Sztuki”
ul. Szpitalna Nr. 40
(naprzeciw teatru miejskiego).

Sprzedaj i kupno obrazów pierwszorzędnych mistrzów, polskich i zagranicznych, po cenach umiarkowanych. Chcąc uprzystępnic najszerszym warstwom nabywanie prawdziwych dzieł sztuki, zaprowadza dyrekcya również

== sprzedaż na spłaty. ==
Telefon 2486. 405

Bolszewicy nie mogą marzyć o ofenzywie wiosennej?

Berlin. (PAT) General-porucznik Loeffler, który rzekomo zna dobrze stosunki rosyjskie, pisze we „Frankfurter Ztg.”, że pogłoski o rzekomej wiosennej ofenzywie bolszewickiej są wymysłem i nie polegają na prawdzie. Z poinformowanych źródeł donoszą, że rosyjska armia sowiecka nie rozporządza ani artylerią, ani amunicją i nie może podjąć ataku poza granicami Rosyi. Sukcesy, jakie bolszewicy dotąd osiągnęli i które ogłaszają za wielkie zwycięstwo, odnieśli oni wobec nieprzyjaciela niedostatecznie uzbrojonego i niedyscyplinowanego.

Warszawa (tel. M.). Prasa podaje, że na odbywającej się w Moskwie konferencji przywódców bolszewickich i dowódców armii czerwonej Trocki zaproponował, aby przewzrostycznie zaprzęść siły do Azji, aby podjąć operacye przeciw Persyi i Indjom. Propozycye te poparł Zinowiew. Przeciw temu wystąpił szef sztabu armii czerwonej, domagając się podjęcia wielkiej ofenzywy przeciw Polsce, gdyż w razie przeniesienia operacyi do Azji, Polska wzmocni swoją armię.

P. T. SŁUCHACZY PRAWA

10 b. m. nowe kursa do wszystkich egzaminów i rygorozów prawniczych. Wypożyczanie materiałów dla prowincyi i zajętych biurowo. Wszelkie zmiany uwzględnione.

„Codex” KURSA PRAWNICZE „Codex”
DRA HENRYKA OSTROWSKIEGO „Codex”

Kraków, ul. Studencka 5, — od 3—4 popołudniu.

Parcelantom ogłasza się, że rozsprzedano folwark Bartkówka i Pawłowska 1330 mg. Parcelant, którzy mają za wiadomienia na powyższe folwarki otrzymają nowe miejsce przeznaczenia.

Rządowo upoważnione Biuro parcelacyjne, Kraków, Grodzka 26

Jabłka nadeszły

sprzedaż hurtowna: skrzyniami lub ładunkach wagonowych poleca Polskie Towarzystwo handlowe. Spółka zar. z ogr. odp. w Krakowie, ulica Zwierzyniecka l. 6. Hotel Wiktorya. 476

Pamiętajcie o żołnierzu polskim!!!

Ponieważ Lenin nie wypowiedział się, nie zapadła żadna decyzja. Obrady w tej sprawie mają się dalej toczyć.

Nowe porażki bolszewików.

Warszawa. (PAT) Kom. sztabu gen. wojsk polskich z 2 bm. Front litewsko-białoruski: Patrol nasz rozpedził placówkę bolszewicką w rejonie Jeziora Osweja. Na wschód od Płyczy odparliśmy posuwające się pod nasz front nieprzyjacielskie oddziały wywiadowcze. Zresztą na całym froncie poważniejszych starć bojowych nie było. Front wołyński: Wypadem w rejonie Tupolec rozbiłszy oddział kawalerii bolszewickiej, biorąc 1 karabin maszynowy, 4 jeńców i znaczny materiał wojenny. Front podolski: Działalność patroli wywiadowczych.

Kołczak żyje.

Berlin. (PAT) Jak twierdzi bolszewicka „Krasnaja Gazeta”, Kołczak nie został stracony, lecz ukryty w więzieniu.

Masowa dezercya urzędników min. Wojciechowskiego.

Warszawa. (Tel. M.) O zmianach, które nastąpiły i mają jeszcze nastąpić w Ministerstwie spraw wewnętrznych, opowiadają w sferach poselskich następujące szczegóły: Po ustąpieniu wicemin. Becka, kierował min. spraw wewn. w nieobecności min. Wojciechowskiego szef sekcyi dr Iszkowski. Ostatnio rozegrała się między min. Wojciechowskim a dr. Iszkowskim tak gorsząca scena w gabinecie min., że dalsza współpraca tych dwóch panów stała się niemożliwą. Dr Iszkowski, opuszczając gabinet swego szefa, miał zawołać: „Pan zapomina, że do mnie w ten sposób przemawiać nie można. Nie jestem urzędnikiem pańskim, lecz ministrem”. Po upływie kilku minut goniec przyniósł min. Wojciechowskiemu list, w którym

dr Iszkowski donosi, że podać się musi do dymisyi. Wysyłki p. Wojciechowskiego co do zatrzymania dra Iszk. pozostały bez skutku. Razem z dr. I. ustąpił na własne żądanie, szefowie sekcyi, Sienkiewicz i Urbanowicz. Przyczyną tej masowej dezercyi urzędników ma być rosnące w ostatnich tygodniach zdenerwowanie min. Wojciechowskiego, które w konsekwencji pociągało za sobą częste zatargi z podwładnymi mu urzędnikami. Epilogiem podobnych zatargów są powyższe dymisye. Jak słychać dymisya szefa Urbanowicza nie będzie przyjęta. Na miejsce szefa sekcyi Iszkowskiego pewne sfery polityczne wysuwają byłego kierownika biura pracy społecznej Wakara.

Straszne skutki wybuchu granatu.

Lwów. (Tel. W.) W domu przy ul. Paulinów 13 a artylerzysta Józef Kamiński czyścił zapal nosłężny od granatu. Podczas tarcia nastąpił wybuch, który K. urwał prawą rękę, rozzerwał bok i skaleczył nogę. Żonę jego natomiast od-

lamki ranły w głowę. W całym domu wyleciały szyby. Nabój granatu przebił sufit. Dogorywającego K. wraz z żoną przewieziono do szpitala.

Monopol naftowy w Polsce.

Warszawa (tel. M.). Jeden z dzienników tutejszych donosi ze źródła — jak twierdzi — dobrze poinformowanego, że rząd polski zamierza zaprowadzić monopol naftowy. Odnośny projekt rządowy przedłożony został organizacyom gospodarczym do zaopiniowania. W kołach przemysłowców naftowych zapowiedź ta wywołała zaniepokojenie.

Ustąpienie prof. Strońskiego.

Warszawa (tel. M.). Dowiedując się, że na miejsce ustępującego szefa wydziału prasowego ministerstwa spraw zagranicznych, prof. Strońskiego, powołany został p. Stanisław Gutowski, ongiś urzędnik służby dyplomatycznej ministerstwa spraw zagranicznych w Petersburgu. Równocześnie ustępuje kierownik oddziału informacyjnego, p. Strzetelski.

Podwyżka renty inwalidzkiej o 100 procent.

Warszawa. (PAT) Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu minister wojny złożył do łaski marszałkowskiej projekt ustawy o przedmiocie podwyższenia zasiłków dla inwalidów o 100 proc. Ustawa ta ma obowiązywać od 1 stycznia r. b. Po pierwszym czytaniu marszałek przekazał

projekt do komisji budżetowej. Jak nas informują, podwyższona renta będzie się równała tej, jaką daje system przyjęty w Niemczech, w niektórych zaś okolicznościach będzie ona wyższa.

Wychództwo sezonowe ustalono na pół miliona robotników.

Warszawa (tel. M.) Szef sekcji min. pracy Sembratowicz oświadczył w rozmowie z dziennikarzami, że **wychództwo sezonowe ustalone jest na pół miliona osób płci obojga. Poznańskie ma zajęte 30.000 robotników rolnym.** Rząd przystępuje obecnie do narad, czy dopuścić wychództwo do Niemiec. Jeśli zgodzimy się na tolerowanie wychództwa do Niemiec, musimy uzyskać w zamian gwarancje, że wychodzący znajdują się

pod opieką polskich władz konsularnych, gdyż dotychczas nie korzystali z żadnej opieki prawnej. Jest też duży pęd do Francji, albowiem robotnicy rolni łakomią się na zarobki w frankach, które zamienione na walutę polską dają pokaźne sumy. Bardzo wielu robotników przybywa do Warszawy nawet z odległych stron Małopolski radomskiego i lubelskiego, celem poddania się oględzinom komisji francuskiej.

Anglicy nie opanowali kolei gdańskich.

Warszawa (tel. M.) Obawy, że Anglicy położyli rękę na kolejach gdańskich okazały się na szczęście nieprawdziwymi. Dotąd **ruch kolejowy pozostaje w rękach Niemców gdańskich**, a tylko kontrola pozostaje chwilowo w rękach Anglików. Władzom polskim udało się stworzyć w sferach angielskich nastrój dla nas przychylny, że przeważa tam przekonanie, iż należy zastosować się do postanowień traktatu wersalskiego w tej sprawie.

polska dyrekcyja kolejowa, na której czele stoi p. Czarnowski. Dyrekcyja ta obejmuje całe terytorium Pomorza polskiego. Ziemia b. zaboru pruskiego będąc miała dwie dyrekcyje, jedną w Poznaniu a drugą w Gdańsku, oraz subdyrekcyję w Bydgoszczy.

Zjazd dziennikarzy niemieckich w Polsce.

Bydgoszcz (PAT). Wczoraj odbył się tutaj zjazd wszystkich redaktorów i dziennikarzy niemieckich w Rzeczypospolitej polskiej. Postanowiono założyć Związek prasy niemieckiej w Polsce, z siedzibą w Bydgoszczy. Wczoraj odbyła się też tutaj uroczystość poświęcenia gmachu Polskiej Krajowej Kasy pożyczkowej, przy udziale władz cywilnych i wojskowych, oraz reprezentantów przemysłu i kupiectwa polskiego.

Naczelnik państwa jedzie do Torunia.

Warszawa (tel. M.) Naczelnik państwa uda się dniami 6 kwietnia do Torunia.

Utworzenie dyrekcyi kolejowej dla Pomorza.

Warszawa. (Tel. M.) W Gdańsku formuje się

Plebiscyt na G. Śląsku odbędzie się w jesieni.

Warszawa. (Tel. M.) Jak słyhać nie należy się spodziewać plebiscytu na Górnym Śląsku przed jesienią br. Komisja plebiscytowa posta-

nowiła, że rozgraniczenie terenu plebiscytowego ma nastąpić wedle zmian.

Niemcy spodziewają się zwycięstwa w plebiscycie mazurskim.

Berlin. (PAT) Prezydent Prus wschodnich, August Winnich, oświadczył współpracownikowi „Vorwaerts” na podstawie słów jednego z członków międzysojuszniczej komisji plebiscytowej, że na Mazowszu pruskim plebiscyt odbędzie się najpóźniej w lipcu lub w sierpniu r. b.

„Vorwaerts” stwierdza przytem, że angielska załoga okupacyjna na Mazowszu pruskim zachowuje się zupełnie poprawnie i że widoki plebiscytu są tam dla Niemców bardzo optymistyczne.

Litwini knują z Gučzkowem zamach na Wilno!

Kowno. (W. B. K.) Pismo litewskie „Litwa” daje do zrozumienia, że Litwini planują uderzenie na Wilno na wypadek dalszej wojny polsko-bolszewickiej. W Kownie bawił świeżo Gučzkow, który przyjechał z Berlina, aby rokować z rządem litewskim o przemarsz przez Litwę sił stłumionych w Niemczech antybolszewickich wojsk rosyjskich. Miał on też obiecać poparcie przez Rosyan ofensywy litewskiej na Wilno. Chociaż prezydent min. litewskich na to się nie zgodził, rokowania prowadzone za jego plecami z litewskim ministrem wojny, Merkiem.

Odnarcie tendencyjnych oszczerstw litewskich

Wilno. (PAT) Polskie towarzystwo rolnicze w Kownie ogłosiło następującą deklarację: **Wobec tendencyjnych instrukcji, pochodzących z dziwnym zbiegiem okoliczności ze zwalczających się wzajemnie obozów litewskich, zrzucających winę ostatnich wypadków na obywateli Litwy Polaków, odpiaramy te insynuacje z oburzeniem i oświadczamy, że nie braliśmy udziału żadnego w robocie, która tę bratobójczą wolkę wywołała.** Robotę tę potępiamy, pragnąc spokoju, porządku i zgody.

Sejm a odbudowa kraju.

Warszawa (PAT). Wczorajsze posiedzenie Sejmu rozpoczęło się od interpelacji pos. Krempe w sprawie pożyczek wojennych byłego zaboru austriackiego i p. Hausnera w sprawie działalności podporucznika Bisanca z okręgu generalnego lwowskiego. Przed porządkiem dziennym zabrakł głos pos. Stanisław Grabski w sprawie sprestowania zarzutów, mieszczących się w nagłym wniosku p. Liebermanna, jakoby komunikat komisji zagranicznej nie był zgodny z oświadczeniem rządu, złożonym na posiedzeniu komisji. Pos. Stanisław Grabski stwierdza, że komunikat ów został w swej treści dosłownie ustalony z p. ministrem spraw zagranicznych i prezesem rady ministrów.

Przystąpiono do porządku dziennego, t. j. do dalszej dyskusji nad ustawą

O ODBUDOWIE WSI, MIAST I MIASTECZEK.

Pos. Dąbski oświadcza się mieniem swego stronnictwa za ustawą.

Pos. Wierzbicki wnosi rezolucję, aby w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, plany regulacyjne były robione kosztem skarbu, gdyż gminy i miasteczka nie są w stanie ponieść kosztów tych planów, oraz w sprawie pomocy dla stowarzyszeń budowlanych.

Pos. Hausner wnos rezolucję, aby rząd przygotował projekty wszystkich koniecznych budynków państwowych, celem ich budowy i aby

porozumiał się ze wszystkimi związkami komunalnymi i zachęcił pożyczkami i subwencjami do budowy własnych budynków.

Pos. Krempe wzywa rząd, aby jak najrychlej przedstawił dokładny plan odbudowy powojennej na całym obszarze Republiki.

Pos. ks. Kotula wyłącza przeszkody, które utrudniły odbudowę Małopolski i zwraca uwagę, że jeżeli się nie zmieni postępowania rządu, to w przyszłym roku będziemy zimowali w szalaszach.

Minister robót publicznych Kędzierz odpowiada na zarzuty, skierowane do jego ministerstwa, jakoby w sprawie odbudowy nie wykazało dość energii.

Przyjęto ustawę w 3 czytaniu.

Przystąpiono do 3 czytania ustawy w sprawie Inspektorów przemysłowych w Małopolsce. Po krótkiej dyskusji pos. Kiernik przedstawił rezolucję, wzywającą rząd, aby przy organizacji inspektorów pracy i mianowaniu inspektorów uwzględnić różnorodność pracy przemysłowej i pracy na roli i w obu tych gałęziach powołał inspektorów, odznaczających się przedmiotowością i fachowością.

Izba uchwaliła ustawę w trzecim czytaniu wraz z rezolucją p. Kiernika. Następnie przyjęto w drugim i trzecim czytaniu ustawę w sprawie budowy linii kolejowej na przestrzeni Sierpo-Brodnicza. Przyjęto następnie wniosek, by rząd w najbliższym budżecie wstawił odpowiednio kwoty na stypendya dla studentów wyższych uczelni.

Między odczytanymi wnioskami znajduje się wniosek ks. Pospiecha w sprawie pruskiej straży bezpieczeństwa, która dopuszcza się nadużyć na Górnym Śląsku i jest tylko

ZAMASKOWANĄ ARMIA PRUSKĄ,

skierowaną przeciw Polsce. Wniosek ten skierowano do komisji zagranicznej, po przyjęciu przez Izbę jego nagłości.

Patek zaniechał wyjazdu do Paryża.

Warszawa. (Tel. M.) Dowiaduję się z wiarygodnego źródła, że zaniechany został ostatecznie wyjazd p. Patka do Paryża i Londynu celem poinformowania tych rządów o treści nety polskiej na propozycję pokojową Sowieców.

Przyjazd delegacji fińskiej do Warszawy.

Warszawa (tel. M.) Dziś zapowiedziany jest przyjazd dyplomatów fińskich, którzy mają wziąć udział w naradach w sprawie pokoju z bolszewikami.

Poseł szwedzki w Warszawie.

Warszawa. (PAT) Posłem szwedzkim w Warszawie mianowany został poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Anckerwaerb, który dotychczas był posłem szwedzkim w Konstancynie.

Marka polska wchodzi na giełdę francuską?

Warszawa. (Tel. M.) Ze źródeł francuskich doszła tu wiadomość, że rząd Polski zwrócił się do rządu francuskiego o upoważnienie do umieszczenia we Francji jednego miliarda franków krótkoterminowych obligacji państwa polskiego, dalej o dopuszczenie na giełdę paryską polskich walorów kolejowych i górniczych i o notowanie we Francji kursu pieniędzy polskich. W zamian za to rząd polski proponuje podobno popierać w najszerszym zakresie udział kapitałów francuskich w przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych w Polsce.

Generalny kom. ziem wschodnich zachorował na tyfus.

Warszawa (tel. M.) Gen. komisarz ziem wsch. p. Osmolowski zachorował na tyfus plamisty, którym zaraził się w Dyneburgu. Zastępuje go p. Iwazkiewicz.

O fundusze skarbu rapperswińskiego.

Warszawa (tel. M.) „Kuryer Polski” przypomina sprawę skarbu narodowego w Rapperswillu, który zużyty został na cele, nie mające nic wspólnego z niepodległością. Gdy w r. 1914 legiony ruszyły na bój, skarbu narodowego w Szwajcaryi już nie było. Stery zainteresowane odmówiły wówczas wyświetlenia prawdy, zastępując się względami konspiracyjnymi. Obecnie względy te nie istnieją. Prawda o skarbie narodowym wyjaśniona być może i powinna. Wymaga tego sumienie narodu.

Kongres socjalistyczny w Warszawie.

Warszawa (tel. M.). Potwierdza się wiadomość, że w Warszawie odbędzie się konferencja socjalistyczna wszystkich państw, powstałych na gruzach Rosji. Termin konferencji ustalono na 20 marca b. r.

Protest przeciw przyjęciu Aszkenazego.

Warszawa (tel. M.). Pisarze polscy w liczbie 60, wśród których znajdują się nazwiska najwybitniejsze, ogłosili protest przeciw niedopuszczeniu prof. Aszkenazego na profesora uniwersytetu warszawskiego. Pod protestem znajdują się nazwiska: Żeromskiego, Sieroszewskiego, Staffa, Struga, Daniłowskiego, Ant. Langiego, Jellenty, Irzykowskiego, Grubińskiego i i.

O nasze prawo samostanowienia.

Warszawa (PAT). W Makowie, Rycerce gór, gminie Tymanowej odbyły się liczne wiece, na których zapadły rezolucje, domagające się włączenia do terenów plebiscytowych powiatów Lubowelskiego, Koźmarskiego, części żupanstwa Szaryckiego oraz okręgu Czadeckiego.

Wyglodzeni kolejarze czescy grożą strajkiem generalnym.

Praga. „Pravo Lidu” donosi, że na konferencji socjalistyczno-demokratycznych pracowników kolejowych, członków zgromadzenia narodowego Brodnicki oświadczył, że akcja rządu przeciw drożyznie spełza na niczem, wobec czego kolejarze muszą się domagać 200 procent dodatku drożyznianego.

Wielka podwyżka cen chleba w Czechach.

Praga. (PAT) Jak podają dzienniki, w najbliższych dniach ma nastąpić w Pradze wielka podwyżka cen chleba.

Zjazd delegatów Tow. kred. ziemskiego.

Lwów (PAT). We Lwowie obradował przez 2 dni zjazd delegatów Towarzystwa kredytowego ziemskiego. Po załatwieniu formalności administracyjnych zgromadzenie wzięło okrzyk na cześć dzielnej i sławnej armii polskiej i uchwaliło wyznaczyć z funduszu Towarzystwa 5.000 koron dla inwalidów polskich. Również uchwalono z funduszu Towarzystwa 10.000 koron na cele plebiscytowe na Śląsku Cieszyńskim. Między innymi zgromadzenie uchwaliło podwyższyć płacę urzędnikom o 50—100 procent i wypłacić im 14-tą pensję. Członkiem Rady nadzorczej wybrano Władysława Wiślickiego, Jerzego Turana, a zastępcą Stefana Wolskiego. Zastępcą prezesa Dyrekcji w miejsce s. p. Viviena wybrano Kazimierza Przybyłowskiego, dotychczasowego dyrektora, a w jego miejsce dyrektorem Stanisława Dąbskiego.

Komendantem Mohylewa asant Godlewski.

Lwów (tel. W.). „Wpered” donosi, że wojskowym komendantem Mohylewa mianowany został konsul Rodyło Godlewski. W Kamieńcu Podolskim władze zawiesiły wydawnictwo Towarzystwa ukraińskiego „Dniester” i drukarnię Towarzystwa Opieczętowały. Pozostaje to w związku z zawieszeniem socjalistyczno-rewolucyjnej „Trudowej Hromady”.

Sąd zbrodniarzy niemieckich „na próbę”.

Paryż. (PAT) Z 46 osób, które na próbę mają być postawione przed sąd w Niemczech jako winne wojny, Anglia proponuje 7 osób, jako obwinionych w związku z walką lądową podwodnymi, Francja 12 osób, Belgia 15, Włochy, Polska i Rumunia po 4.

Ucieczka armii Denikina.

Warszawa. (PAT). Ukr. Biuro prasowe donosi, że część armii Denikina z generałem Bredowem na czele, opuściła Odessę, uciekając w kierunku granic Rumunii, gdzie spodziewała się znaleźć ochronę u rumuńskiego rządu. Oddział generała Bredowa liczy 5 do 8 tysięcy ludzi i składa się przeważnie z oficerów rosyjskiej armii. Stan armii Bredowa rozpaczliwy. Nie ma ona ani naboju, ani oręża, ani też zapasów żywności. Oddziały Bredowa przesuwały się wzdłuż granicy rumuńskiej i znajdują się w okolicy Jampola.

Ameryka sprzedała Rosji 135.000 par butów.

Waszyngton. (BK). Jak donoszą rząd sowiecki zakupił od amerykańskiego urzędu wojennego 135 tysięcy par butów.

Odezwa Deschanela do Anglików.

Paryż. (Havas) „Morning Post” zamieścił odezwę Deschanela do narodu angielskiego. W odezwie czytamy: Sławna Anglia, matka wolności cywilizacyjnej i politycznej, jest razem z Francją twierdzą wolności europejskiej. Związek Francji i Anglii utworzy sklepienie przyszłej Ligi narodów i zapewni wolność wszystkich krajów Europy, oraz pokój całego świata. Francja i Anglia połączone, są w stanie wprowadzić w życie logiczny wynik wojny, mianowicie rozbrojenie Niemiec i zorganizowanie Ligi narodów, które jest ideałem wszystkich umysłów, pragnących tryumfu sprawiedliwości.

Koniec strajku kolejarzy we Francji.

Paryż. (BK) Między dyrektorem kolei i kolejarzami przyszło do porozumienia. Związek kolejarzy proklamował podjęcie pracy.

Aresztowanie przywódców strajku.

Poldhau. (PAT). Radio krak. We Francji are-

szowano sześciu przywódców strajku kolejowego. Są to: Frencien, Sagrand, Chaverot, Sirolle, Leveque i Bordeaux.

Ameryka oddaje koleje w ręce prywatne.

Waszyngton. (BK). Wilson podpisał ustawę o oddaniu kolei w posiadanie prywatne.

Horthy złożył przysięgę na konstytucję.

Budapeszt. (BK) Admirał Horthy wybrany został zarządcą państwa 131 głosami na 141 głosujących. Horthy złożył na ręce prezydenta przysięgę na konstytucję. Horthy, jako zarządca państwa, będzie pobierał placę honorową w wysokości 3 milionów koron rocznie.

Katastrofa na morzu.

London. (BK). Jak podaje „Times”, okręt Lloyd Bohemia rozbił się w czasie wielkiej śnieżycy. Wedle doniesień zatęnięto 164 pasażerów i całą załogę.

Wielkie rozruchy robotnicze w Japonii.

Poldhau. (Radio krak.) W Japonii wybuchły wielkie rozruchy robotnicze. Sytuacja ma być poważną.

Kursa dewiz.

Zurych. (BK). Dewiza Wiedeń 2.40 (2.30), Berlin i Praga 6.25 (6.25).

Czas odnowić prenumeratę! na miesiąc Marzec!

Nowi Prenumeratorzy otrzymają bezpłatnie początek sensacyjnej powieści M. Leblańca „PROMIENIE X”, drukowanej w odcinku „Gońca Krakowskiego”.

W nakładzie Księgarni J. CZERNECKIEGO W KRAKOWIE ukazała się niezwykle interesująca rzecz pod tytułem:

Odbudowa a uruchomienie gospodarstwa społecznego w Polsce

Centralny Instytut Kredytowy Państwa Polskiego
napisana przez wybitnego ekonomistę Dra ROGIERA BATTAGLIE. — Do nabycia we wszystkich Księgarniach.

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz nonp. w zwykł. ogłosz. (ostatnia strona) 1-50 Mk., za wiersz półt. w rubryce Nadesłane 5 Mk., za wiersz półt. w tekście redakc. kron. 6 Mk. Drobne ogłoszenia za słowo 60 fen., o treści matrymon. lub korespondancja prywatna 80 fen., dla poszukujących posad 40 fen., przyczem pierwsze słowo liczy się podwójnie. Ceny powyższe obowiązują aż do odwołania.

NOWO OTWORZONY

HURTOWNY SKŁAD M. KRÓL i S. RODAKOWSKI
w Krakowie, ul. Jagiellońska 9.

POD FIRMA

POLECA

P. T. KUPCOM i KÓŁKOM ROLNICZYM:
Pończochy, Skarpetki, Rękawiczki, Zefiry, Płócienna, Nici, Bawełny, Przedzę i t. p.
Sprzedaż tylko hurtowna. 438

CERAMIKA

SUCHEDNIOWSKA

poleca swoje wyroby, a mianowicie:
NACZYNNIA KAMIENNE OGNIOTRWAŁE
z gwarancją wymiany w razie pęknięcia w ogniu.
REPREZENTACJA NA MAŁOPOLSKĘ I ŚLĄSK CIESZYŃSKI: 97
A. J. LEWIŃSKI, Kraków, Starowiślna 35.

SZNUROWADŁA

BAWEŁNIANE I NICIANE
we wszystkich kolorach i szerokościach
POLECA FABRYKA TASIEM

R. Kulik, Warszawa

ul. Św.-Jerska 18.
KANTOR SPRZEDAŻY: 365
ul. Franciszkańska 31, tel. 49-79

SZTYWNIK „BŁYSZCZ”

Szetki prawdziwe ryżowa od 16 sz. w waz. pastę do podłóg, pastę do obuwia, wosk czarny i złoty, mydło, proszek do prania, farby do bielizny poleca
TOMASZ MEZYK, PLAC SZCZEPANSKI 8.

Ważne dla P. T. Kupców i Kółek roln.

Fabryczny skład przedwojennych sznurowadeł nicianych do obuwia w różnych gatunkach po cenach fabrycznych poleca firma
I. VOGELFANG
Kraków, Krakowska 3. 120

Łagiewnicka fabryka pieców kaflowych naczyń glinianych oraz kamiennych

dawniej M. BARUCHA, obecnie 396

I. Waldmann i J. Sturz

poleca swoje wyroby po cenach nadpr. umiarkowanych
Biuro: Kraków-Podgórze, ul. Warneńczyka 10. Telef. 2062.

Maszyny do pisania i rachowania

nawet zupełnie zniszczone 452

przyjmuje do gruntownej naprawy i czyszczenia pierwszą w Galicyi Pracownia dla naprawy maszyn biurowych W. Keyha, dokładna, prędkie i pod gwarancją.

W. KEYHA, mechanik, Kraków, Floryańska 3.

Pierwszy krajowy zakład rekonstrukcji i budowy organów kęślnych i sańcowych
Stanisław Żebrowski
 organomistrza-technika
 w Krakowie, św. Tomasza 28
 poszukuje natychmiast ukwalifikowanych monterów. 468

PASTA

do podłóg, mebli i do obuwi
Szrotki wszelkiego rodzaju
Farba do materii i białizny
Boraks
 krochmal, guma arabska
Perfumy
 mydła, pudry, kremy do rąk i do zębów
 poleca firma 467

Wiktor Wanderer
 skład farb i perfumery
 Kraków, Szewska 21.

Ważne dla budujących.

Wyszle do robót wchodzących w zakres murarstwa tak do czerwonej jak i białej roboty murarzy pojedynczo lub partiami na prowincję za umową Podgórska Grupa Związku Robotników Budowlanych w Polsce, Dom Robotniczy, Plac Serkowskiego L. 11. 335 Zarząd.

Kilka wagonów kwaśnej kapusty

wraz z pozwoleniem wywozu do Polski dostarcza natychmiast

Dom wysyłkowy E. WEISS
 Mar. Ostrawa, ul. Łukasza 4.
 Telef. 1900. Założony 1900.

DO SPRZEDANIA buciki męskie boksowe sznurowane nr. 44 zupełnie nowe. Wiadomość Adm. Gońca, Karmelicka 16. 425

Potrzebny jest kierownik

do średniej szkoły męskiej w Stopnicy ziemi Kieleckiej. Warunki według umowy. Wymagane wyższe wykształcenie i praktyka profesorska. Zgłaszać się do Zarządu Koła Polskiej Macierzy Szkolnej w Stopnicy, ziemi Kieleckiej (poczta w miejscu) z załączeniem odpisów świadectw i krótkiego życiorysu. 441

POSZUKUJĘ ładnie umeblowanego pokoju dla jednego kawalera. możliwie w śródmieściu. Zgłoszenia pisemne pod „H. S.” do biura ogłoszeń „Lot”, Kraków, św. Jana 3. 477

PRAKTYKANTKA miejscowa potrzebna zaraz. Zgłoszenia do biura dzienników i ogłoszeń Maryana Hupezyca, Kraków, Jagiellońska 7. 475

Jest do sprzedania **benzynowy motor do młócenia** 10 do 12 HP. w Przywozie (Pfirzeze), ul. Machorowa nr. 89. 465

POSZUKUJEMY młodszego inteligentnego urzędnika biurowego. Osobiste zgłoszenia z własnoręcznie pisanymi ofertami w piątek między godz. 4-6 wieczór. „Karpaty”. ul. Szewska 4. 460

Zdolną stenotypistkę polsko-niemiecką 435 przyjmie zaraz biuro handlowe. Zgłoszenia z podaniem warunków do Adm. Gońca pod A. B. 15.

Żądaniom Klienteli mojej zadość czyniąc, otworzyłem w fabryce mojej oddział do 266

przełasonowywaeia kapeluszy damskich według najnowszych modeli
Fabryka Kapeluszy damskich WIENER
 Kraków, Stradom 5.

Bacność inwalidzi muzycy!

Potrzeba natychmiast zdolnych muzyków do wzmożenia orkiestry Szkoły inwalidów wojennych w Krakowie. Warunki nadzwyczaj korzystne. Zgłaszać się do Szkoły Inwalidów wojennych w Krakowie, ul. Smoleńsk 1. 9.

WAŻNE DLA HURTOWNI I KOOPERATYW!

CUKIER I SACHARYNA

zbyteczne przy używaniu
KAWY SŁODZONEJ „KAWOL”

Torebka na 10-12 szklanek słodkiej, smacznej, pożywnej z sromatem kawy (zatw. przez Urząd Zdrowia) **Mk 3**
 Hurtowniom rabat. próbne torebki gratis. 248

Hurtownia „Kawolu”: Warszawa, Zgoda 9-1. Tel. 192-68

GALICYJSKI ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

TOWARZYSTWO AKCYJNE WE LWOWIE

obecnie na podstawie zmienionego statutu

ZIEMSKI BANK KREDYTOWY, Towarzystwo akc. we Lwowie

przystępuje

na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia akcyonaryuszów i Rady Zawiadowczej z dnia 24 stycznia 1920, zatwierdzonych reskryptem Ministerstwa Skarbu z dnia 12 lutego 1920 L. 12643/20

do podwyższenia kapitału akcyjnego z 20,000.000 Kor. na 50,000.000 Kor.
 przez emisję nowych 75.000 sztuk akcji po K 400 imiennej wartości.

Emisja powyższa przeprowadzona będzie na mocy powyższych uchwał
w trzech seryach po 10,000,000 koron
 czyli po 25.000 sztuk akcji po K 400 imiennej wartości

Na razie przeto

rozpisuje się subskrypcję pierwszych 10.000.000 Koron
 czyli 25.000 sztuk akcji po Kor. 400 imiennej wartości.

Prawo poboru akcji z tej całej emisji przysługuje posiadaczom akcji dawniejszych pięciu emisji w tym stosunku, że na każde cztery akcje dawniejszych pięciu emisji przypadają trzy akcje nowej emisji, czyli po jednej akcji z każdej z trzech seryi.

Kurs emisyjny dla wszystkich trzech seryi wynosi:

dla dawnych akcyonaryuszy wykonujących prawo poboru w terminie zakreślonym po Kor. 450
 za sztukę,

dla nowych akcyonaryuszy po Kor. 520 za sztukę,

dla jednych i drugich z doliczeniem 5% odsetek od 1 stycznia 1920.

Nowe akcje uczestniczyć będą w zyskach Banku począwszy od 1 stycznia 1920.

Dyrekcja Ziemskiego Banku Kredytowego zastrzega sobie prawo przydziału sztuk z tem, że przestrzegać będzie pierwszeństwa subskrypcji według terminu ich zgłoszenia. Z chwilą pokrycia subskrypcjami pełnej kwoty 10,000,000 Koron, dalsze subskrypcje policzone będą na poczet drugiej, ewentualnie trzeciej seryi emisji.

Na uiszczony wpłaty Bank wydawać będzie tymczasowe potwierdzenie kasowe, za zwrotem których wydawane będą w swoim czasie oryginalne akcje.

Termin zamknięcia subskrypcji pierwszych 10,000.000 koron oznacza się na dzień
15 marca 1920 r.,

termina subskrypcji dalszych 20,000.000 Koron będą później ogłoszone.

Wpłaty skutecznie można:

w Ziemskim Banku Kredytowym we Lwowie, ul. Trzeciego Maja L. 5
 oraz

we Filjach Banku w Krakowie, Plac Maryacki L. 9, i w Lublinie, Krakowskie Przedmieście 68 (róg ul. Szopena)
 w Banku Kredytowym w Warszawie, ul. Mazowiecka 9
 w Banku Związku Spółek zarobkowych w Poznaniu
 w Banku Handlowym w Poznaniu.